

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI**

z dnia 12 listopada 2002 r.

w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków i uprawnień specjalistycznych organizacji ratowniczych, warunków ich wykonywania przez inne organizacje ratownicze oraz rodzaju i wysokości świadczeń przysługujących ratownikom górskim i wodnym w związku z udziałem w akcji ratowniczej.

(Dz. U. z dnia 22 listopada 2002 r.)

Na podstawie art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej (Dz. U. z 2001 r. Nr 81, poz. 889 i Nr 102, poz. 1115 oraz z 2002 r. Nr 4, poz. 31, Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676, Nr 93, poz. 820 i Nr 130, poz. 1112) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowy zakres obowiązków i uprawnień specjalistycznych organizacji ratowniczych, warunki ich wykonywania przez inne organizacje ratownicze oraz rodzaj i wysokość świadczeń przysługujących w związku z udziałem w akcji ratowniczej.

§ 2. Specjalistycznymi organizacjami ratowniczymi są:

- 1) Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe jako stowarzyszenie kultury fizycznej o zasięgu ogólnokrajowym, zwane dalej "GOPR";
- 2) Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, w zakresie ratownictwa górskiego na obszarze Tatr i pasma Gubałowsko-Spiskiego, zwane dalej "TOPR";
- 3) Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe jako stowarzyszenie kultury fizycznej o zasięgu ogólnokrajowym, zwane dalej "WOPR".

§ 3. 1. Organizacje specjalistyczne są obowiązane i uprawnione do:

- 1) organizowania pomocy oraz ratowania osób, w tym udzielania pomocy przedmedycznej;
- 2) organizowania oraz przeprowadzania szkolenia służby ratowniczej;
- 3) ustalania programów kursów i szkoleń specjalistycznych z zakresu ratownictwa;
- 4) nadawania stopni ratowniczych oraz określania uprawnień do prowadzenia działań ratowniczych, w zależności od posiadanych kwalifikacji;
- 5) programowania i prowadzenia profilaktycznej działalności w zakresie bezpieczeństwa osób;
- 6) stwierdzania zagrożeń bezpieczeństwa osób, na swoim terenie działania.

2. Organizacje specjalistyczne oraz ich upoważnieni przedstawiciele mają ponadto prawo występowania do:

- 1) kierowników obiektów i urzędzeń wypoczynkowych, sportowych, rekreacyjnych i turystycznych oraz do organizatorów imprez w dziedzinie kultury fizycznej, rekreacji i sportu z pisemnym lub ustnym wnioskiem o usunięcie stwierdzonych zagrożeń, o których mowa w ust. 1 pkt 6, lub o wstrzymanie eksploatacji; wniosek przedstawiony ustnie potwierdza się na piśmie w terminie 3 dni od jego zgłoszenia;
- 2) organów administracji samorządowej oraz, stosownie do właściwości, do dyrektora parku narodowego o nakazanie usunięcia zagrożeń, jak również o wstrzymanie eksploatacji albo zamknięcie obiektów lub urzędzeń, jak też określonych obszarów.

§ 4. 1. GOPR i TOPR są ponadto obowiązane i uprawnione do:

- 1) nadawania stopni instruktorskich;

- 2) kontroli przestrzegania przez osoby przebywające w górach warunków bezpieczeństwa;
  - 3) ogłaszania stopni zagrożenia lawinowego oraz innych stanów zagrożeń na swoim terenie działania;
  - 4) prowadzenia działalności informacyjnej oraz instruktażowej w zakresie bezpieczeństwa w górach na swoim terenie działania.
2. GOPR i TOPR oraz ich upoważnieni przedstawiciele są uprawnieni również do występowania do organów samorządu terytorialnego o zamknięcie obszaru powietrznego do uprawiania sportów lotniczych w wypadkach stanowiących zagrożenie dla osób, funkcjonowania urzędzeń i prowadzonych tam akcji ratunkowych i szkoleń.
3. W wyjątkowych wypadkach stanowiących zagrożenie dla zdrowia i życia osób, GOPR lub TOPR może zażądać od organizatorów i kierowników, o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 1, zaniechania imprezy, zaniechania wyjścia w góry bądź zamknięcia obiektu lub urzędzenia.
4. Kierownik jednostki GOPR lub TOPR, na której terenie działania dokonano czynności określonej w ust. 3, z czynności tej sporządza protokół.
5. Protokół, o którym mowa w ust. 4, wraz z uzasadnieniem, jest przedstawiany bezzwłocznie właściwemu organowi administracji samorządowej oraz organizatorom imprez i kierownikom, o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 1.

- § 5. 1. Ratownikom górskim biorącym udział w działaniach ratowniczych przysługuje świadczenie pieniężne w wysokości diety z tytułu podróży służbowych pracowników na terenie kraju za każdą rozpoczętą godzinę działań.
2. W przypadku działań ratowniczych, o których mowa w ust. 1, trwających ponad 8 godzin, ratownikom górskim przysługuje ponadto wyżywienie.
3. Ratownikom wodnym biorącym udział w działaniach ratowniczych przysługuje świadczenie pieniężne w wysokości połowy diety z tytułu podróży służbowych pracowników na terenie kraju za każdą rozpoczętą godzinę działań.

§ 6. 1. Inne niż GOPR, TOPR lub WOPR organizacje ratownicze mogą wykonywać obowiązki i uprawnienia tych organizacji za zgodą ministra właściwego do spraw wewnętrznych, jeżeli:

- 1) obszar, na którym ma być prowadzona działalność ratownicza, nie jest wystarczająco zabezpieczony przez stowarzyszenia wymienione w § 2 albo stowarzyszenia te nie są w stanie go zabezpieczyć;
  - 2) posiadają kadre ratowników z uprawnieniami specjalistycznymi zweryfikowanymi przez organizacje wymienione w § 2;
  - 3) posiadają siedzibę, własny sprzęt specjalistyczny, środki transportu i łączności;
  - 4) wskażą źródła finansowania planowanej działalności;
  - 5) przedstawiają opinię co do celowości wykonywania obowiązków i uprawnień właściwego wojewody i organu administracji samorządowej, a w przypadku prowadzenia działalności na obszarze parku narodowego - ponadto opinię dyrektora parku.
2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może wyrazić w drodze decyzji zgodę na wykonywanie obowiązków i uprawnień ratowniczych przez inną niż GOPR, TOPR lub WOPR organizację ratowniczą - na wniosek tej organizacji - po zasięgnięciu opinii właściwej specjalistycznej organizacji ratowniczej.

§ 7. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 maja 1997 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków i uprawnień specjalistycznych organizacji ratowniczych oraz wysokości świadczeń przysługujących ratownikom górskim i wodnym (Dz. U. Nr 47, poz. 303).

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

---

1) Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej - sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 14 marca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. Nr 35, poz. 325 i Nr 58, poz. 533)